

Đề thi thử tuyển sinh lớp 10 môn văn THPT An Lão 2020**Câu 1 (5,0 điểm)**

Đọc đoạn thơ sau và thực hiện các yêu cầu bên dưới

"Con cò ăn đêm,

Con cò xa tổ,

Cò gặp cành mềm,

Cò sợ xáo măng...

"Ngủ yên! Ngủ yên! Cò ơi, chớ sợ!

Cành có mềm, mẹ đã sẵn tay nâng!

Trong lời ru của mẹ thấm hơi xuân.

Con chưa biết con cò, con vạc.

Con chưa biết những cành mềm mẹ hát,

Sữa mẹ nhiều, con ngủ chẳng phân vân

(Tr.45, Ngữ văn 9, tập 2, NXB Giáo Dục)

1. Đoạn thơ trên nằm trong văn bản nào, của tác giả nào?
2. Xác định phương thức biểu đạt chính của đoạn thơ.
3. Chỉ ra và nêu tác dụng 02 biện pháp tu từ được sử dụng trong câu thơ “Con chưa biết con cò, con vạc – Con chưa biết những cành mềm mẹ hát”
4. Trong đoạn thơ, các câu thơ “Con cò ăn đêm - Con cò xa tổ - Cò gặp cành mềm - Cò sợ xáo măng...” đã được tác giả vận dụng từ câu ca dao nào, hãy ghi lại câu ca dao đó.
5. Viết một đoạn văn trình bày cảm nghĩ của em về ý nghĩa câu thơ “Ngủ yên! Ngủ yên! Cò ơi, chớ sợ! – Cành có mềm, mẹ đã sẵn tay nâng.” (khoảng 12 – 15 dòng)

Câu 2 (5,0 điểm)

Cảm nhận của em về tình yêu làng của nhân vật ông Hai trong truyện ngắn "Làng" của nhà văn Kim Lân.

Đáp án đề thi thử vào 10 môn Ngữ văn trường THPT An Lão

Câu 1:

1) Đoạn thơ nằm trong văn bản Con cò của tác giả Chế Lan Viên.

2) Phương thức biểu đạt chính: Biểu cảm

3) Biện pháp tu từ: điệp ngữ ("con chưa biết")

=> Ở tuổi ấu thơ, những đứa trẻ chưa thể hiểu và chưa cần hiểu nội dung ý nghĩa của những lời ru nhưng chúng cảm nhận được sự vỗ về, âu yếm trong âm điệu ngọt ngào, êm dịu. Chúng đón nhận tình yêu thương, che chở của người mẹ bằng trực giác. Đây chính là sự khởi đầu của con đường đi vào thế giới tâm hồn mỗi con người, của những lời ru, lời ca dao dân ca, qua đó là cả điệu hồn dân tộc.

4)

Con cò mà đi ăn đêm

Đậu phải cành mềm lộn cổ xuống ao

Ông ơi ông vớt tôi nao

Tôi có lòng nào ông có xáo măng

Có xáo thì xáo nước trong

Đừng xáo nước đục đau lòng cò con

5) Tham khảo những ý chính cần triển khai như sau:

- Câu thơ “Ngủ yên! Ngủ yên! Cò ơi, chớ sợ!” ngắt nhịp 2/2/2/2 rất đều đặn giống như những nhịp vỗ về của người mẹ cho đứa con mau chóng vào giấc ngủ. Vì thế mà lời thơ mang được âm điệu ngọt ngào, dịu dàng của những lời ru.

- Hình ảnh ẩn dụ "cành mềm mẹ đã sẵn tay nâng": Mẹ luôn ở bên, dang đôi cánh tay để che chở, ấp ủ con, để cho con luôn được an toàn => nói lên tình yêu thương dạt dào vô bờ bến mẹ dành cho con, mẹ là chỗ dựa đáng tin cậy, là lá chắn che chở suốt đời cho con.

- Hình ảnh con cò mang ý nghĩa tượng trưng cho lòng mẹ, cho sự dịu dặt, nâng đỡ dịu dàng và bền bỉ của mẹ đối với con.

=> Mẹ thương con cò trong ca dao lận đận, mẹ dành cho con bao tình yêu thương, cánh tay dịu hiền của mẹ che chở cho con, lời ru câu hát êm đềm và dòng sữa mẹ ngọt ngào đã nuôi con khôn lớn. Tình mẹ nhân từ, rộng mở với những gì nhỏ bé đáng thương, đáng được che chở. Lời thơ như nhịp vỗ về thể hiện sự yêu thương dào dạt vô bờ bến.

Câu 2: Tham khảo dàn ý chi tiết dưới đây:

I. Mở bài

– Kim Lân được xem là nhà văn chuyên viết về cuộc sống nông thôn.

– Có thể nói được một trong những tác phẩm của ông là truyện ngắn Làng với nhân vật chính là ông Hai – một người phải rời làng của mình để đến nơi tản cư.

Ví dụ: Trong các tác phẩm văn học Việt Nam, một trong những tác phẩm khắc họa tinh thần yêu nước của dân tộc qua một nhân vật được thể hiện rõ ràng nhất là tác phẩm Làng của Kim Lân. Tác phẩm nói về nhân vật ông Hai và tình yêu của ông đối với đất nước, lòng căm thù giặc. Qua tác phẩm, hình ảnh và vẻ đẹp của ông Hai được thể hiện rất nổi bật và rõ ràng.

II. Thân bài

1. Tình yêu làng của nhân vật ông Hai

*** Niềm tự hào, sự kiêu hãnh về làng của mình**

- Dù đã rời làng nhưng ông Hai dường như vẫn:

- Nghĩ về làng của mình, ông lại nghĩ về những buổi làm việc cùng anh em
- Lo lắng và lúc nào cũng nhớ đến làng: “Chao ôi! Ông lão nhớ cái làng này quá ”

*** Tâm trạng khi nghe tin làng Chợ Dầu đi theo giặc**

- Lúc này đây thì cổ ông nghẹn, giọng lạc hẳn đi.

- Lúc đầu ông Hai dường như cũng không tin nên hỏi lại.

- Ông Hai thật cảm thấy quá xấu hổ nên đã chép miệng, và đánh trống lảng đi “Hà, nắng gắt, về nào...” thế rồi ông cứ rùi cúi mặt mà đi.

- Cho đến khi về nhà, ông nằm vật ra giường. Người đọc như nhận thấy được cũng chính tối hôm đó thì trần trọc mà không sao ngủ được khi biết làng chợ Dầu theo Tây.

- Ông Hai lúc này đây dường như cứ nhìn dám trẻ ngây thơ mà bị mang tiếng Việt gian rồi nước mắt cứ chan chứa.

- Ông Hai khi đã điếm lại mọi người trong làng nhưng thấy ai cũng có tinh thần cả nên ông dường như càng lại không tin lại có ai làm điều nhục nhã ấy.

- Nhân vật ông Hai sợ sẽ bị bà chủ nhà đuổi vì ông biết rằng nơi đây ai cũng khinh bỉ và đồng thời cũng không chứa chấp Việt gian.

*** Tâm trạng ông Hai sau khi nghe tin làng được cải chính**

- Mặt ông Hai lúc này đây lại như cứ vui tươi, rạng rỡ hẳn lên.

- Thế rồi khi về nhà, ông chia quà cho lũ trẻ xong liền chạy khắp xóm để loan tin.

- Nhân vật ông Hai qua nhà bác Thứ và kể chuyện làng của mình.

2. Tình yêu nước mạnh mẽ trong nhân vật ông Hai

- Người đọc như cũng nhận thấy được chính tình yêu làng là cơ sở cho tình yêu nước.

- Các chi tiết trong truyện đã nêu chứng tỏ tình yêu làng, yêu nước của nhân vật khi nghe được tin làng theo Tây được cải chính là “Ruột gan ông lão cứ múa cả lên, vui quá!” khi nghe các tin dân ta đánh Tây từ phòng thông tin.

- Lúc này đây thì ông và con ông đều ủng hộ cụ Hồ Chí Minh (cuộc đối thoại giữa 2 cha con gần cuối bài – đoạn chữ nhỏ trong truyện).

III. Kết bài

- Nhân vật ông Hai là biểu tượng cho tinh thần yêu quê hương, yêu đất nước. Ông có một tình yêu quê hương và đất nước sâu sắc, biểu hiện cho tinh thần của dân tộc Việt Nam.

- Hai điều trên đã được tác giả Kim Lân làm rõ qua cách xây dựng nhiều tình huống truyện khác nhau. Việc miêu tả tâm lí nhân vật qua những cuộc đối thoại hay đó chính là những cuộc độc thoại và độc thoại nội tâm đa dạng cho nhân vật, khiến nhân vật sống động hơn.